

۱۴ بهمن ۱۳۵۷؛ جلسه محرمانه شورای انقلاب برای تعیین نخست‌وزیر دولت موقت 14 بهمن 57

شنبه ۱۴ بهمن ۱۳۵۷؛ جلسه محرمانه اعضای شورای انقلاب برای تعیین نخست‌وزیر دولت موقت در حضور امام خمینی و توافق بر سر نخست‌وزیری مهندس بازرگان و گفت‌وگوی مطبوعاتی امام، مهم‌ترین اخبار امروز بودند.

شنبه ۱۴ بهمن ۱۳۵۷؛ جلسه محرمانه اعضای شورای انقلاب برای تعیین نخست‌وزیر دولت موقت در حضور امام خمینی، به توافق رسید. نخست‌وزیری مهندس بازرگان و گفت‌وگوی مطبوعاتی امام، مهم‌ترین اخبار امروز بودند. به گزارش ایسنا، امروز در مدرسه رفاه جلسه‌ای محرمانه در حضور امام خمینی توسط اعضای شورای انقلاب برگزار شد. به گفته اکبر هاشمی رفسنجانی، مهم‌ترین بحث اعضا، تعیین نخست‌وزیر و اعضای دولت موقت انقلابی بود و از ابتدا تصمیم بر این گرفته شد که روحانیت در امور اجرایی دخالت نکنند و از نیروهای نهضت آزادی و جبهه ملی استفاده شود. سرانجام بعد از بحث و بررسی در جلسه امروز مهندس مهدی بازرگان به عنوان نخست‌وزیر دولت موقت پیشنهاد داده شد. امام ملاحظات داشتند و فرمودند که اینها حزبی هستند و به این شرط پذیرفتند که حکم را به بازرگان بدهند که او بدون در نظر گرفتن سوابق حزبی این مسئولیت را قبول کند.

امروز محل اقامت امام خمینی در مدرسه علوی علاوه بر افسران مختلف مردم، پذیرای حدود ۳۰۰ خبرنگار داخلی و خارجی بود و رهبر انقلاب اسلامی در یک مصاحبه مطبوعاتی شرکت کرده و به سوالات رسانه‌ها پاسخ دادند. امام در ابتدای این نشست با غیرقانونی خواندن رژیم سلطنتی اظهار کردند: رژیم شاه از اول جنبه قانونی نداشت. ما این دولت را نمی‌توانیم بپذیریم. ملت ایران رأی بر سقوط سلطنت داده است، بنابراین ما نه مجلس را قبول داریم نه حکومت را قانونی می‌دانیم. باید دولت کنار برود. شورای انقلاب حکومت موقت تشکیل خواهد شد و حکومت موقت موظف خواهد بود که مقدمات رفراوندوم را تهیه کند. قانون اساسی که تدوین شده به آرای عمومی گذاشته می‌شود که اگر مردم قبول کردند رژیم جمهوری و قانون جمهوری خواهد بود. من اعلام می‌کنم که دولت فعلی غاصب و غیرقانونی است و اگر زیادتر از این لجاجت کند، مسئول خواهد بود.

ایشان در ادامه پاسخگوی سوالات خبرنگاران رسانه‌های مختلف بودند و از تعیین شدن اعضای شورای انقلاب و معرفی آنها خبر دادند و در پاسخ به این سوال که در چه شرایطی دعوت به جهاد می‌کنید؟ تاکید کردند: در موقعی که دیگر نتوانیم راه حل مسالمت‌آمیز پیدا کنیم و من باید نصیحت کنم که دولت غاصب کاری نکند که ما مجبور شویم مردم را به جهاد دعوت کنیم. اگر موقع جهاد شد می‌توانیم اسلحه تهیه کنیم.

امام خمینی در پاسخ به سوالاتی درباره درخواست ملاقات بختیار تصریح کردند: ملاقات را نمی‌پذیرم، مگر آنکه استعفا بدهد و کنار برود.

ایشان در پاسخ به این سوال که آیا تا به حال تماسی با رهبران ارتش داشته‌اید؟ و اگر نداشته‌اید در آینده تماس می‌گیرید؟ گفتند: تماس فی‌الجمله بوده است. اگر مقتضی بدانیم باز هم تماس حاصل می‌کنیم. آنها را دعوت به صلاح خود و ملت می‌کنیم و امیدواریم هدایت شوند. ملت از آنها و آنها از ملت هستند. آنها نباید در مقابل ملت مسلسل به کار ببرند. ما از ارتش می‌خواهیم که هرچه زودتر به ما متصل شود. ما می‌خواهیم ارتش مستقل باشد و از قید اجانب خارج شود و آزاد شود. ارتش باید از دولت غاصب کنار برود تا مردم تکلیفشان را با او معین کنند. از طرفی شاپور بختیار اعلام کرد: حاضر به همکاری با طرفداران آیت الله خمینی هستم و نه تنها وزرای طرفدار آقای خمینی را در یک دولت ملی خواهم پذیرفت بلکه نقش آیت الله را در رابطه با حل و فصل مسائل اجتماعی و مذهبی نیز می‌پذیرم.

نخست‌وزیر شاه اضافه کرد: در ۵۰ سال گذشته ارتش هرگز تا این حد از یک نخست‌وزیر اطاعت نداشته است ولی من نمی‌خواهم از ارتش علیه مردم استفاده کنم زیرا این عمل نه دموکراتیک خواهد بود نه عاقلانه.

از سوی دیگر شاه ایران در گفت‌وگو با روزنامه فرانسوی فیگارو با تاکید بر اینکه فردی مذهبی است، عنوان کرد: در تهران یک شورای سلطنت وجود دارد و ارتشی که مراقب نظم است. بیش از این چه می‌توانم توقع داشته باشم؟ محمدرضا پهلوی در پاسخ به سوالاتی درباره غیرقانونی بودن رژیم سلطنتی یادآور شد: پدرم می‌خواست در سال‌های ۱۹۲۰ از ایران یک جمهوری مدرن به وجود آورد اما این آیت الله‌های قم بودند که خواستند ژنرال رضاخان خود را شاه اعلام کند.

در ادامه اعتراض‌های مردمی علاوه بر تجمعات مردم در شهرهای مختلف، صبح امروز خانواده‌های افسران، همافران و درجه داران نیروی هوایی در اعتراض به دستگیری افسران و همافران در کانون وکلای تهران اجتماع کردند. در مرکز پایتخت، دانشگاه تهران به یکی از اصلی‌ترین کانون‌های انقلاب تبدیل شده و علاوه بر اساتید و دانشجویان، بسیاری از مردم هم در این محل تجمع می‌کنند. مردم سایر شهرها هم به محض ورود به تهران راهی این دانشگاه می‌شوند. از ساعت ۱۰ صبح امروز هزاران دانشجو و دانش‌آموز در حالی که شعارهای ضد رژیم و ضد دولت سر می‌دادند به طرف محل اقامت امام حرکت کردند. دیوارها و درختان اطراف مسیر دانشگاه مملو از شعارها و پلاکاردهای مختلف است و مردم در دانشگاه به سخنرانی سخنرانان مختلف گوش می‌دهند. دانش‌آموزان هم با پلاکاردهایی مثل "مدرسه، سنگر دیگر آزادی" و "معلم معلم، ما درس آزادی می‌خواهیم" از انقلاب حمایت می‌کنند. در تمام کشور، مردم به اعتصاب عمومی دست زدند.

امروز همچنین کارکنان مجلس شورای ملی و کارکنان نخست وزیری با نهضت انقلابی مردم ایران اعلام همبستگی کردند و طبق ادعای بی بی سی، عبدالحسین علی آبادی دومین عضو شورای سلطنت از سمت خود استعفا کرده و حدود ۴۰ نفر از نمایندگان مجلس هم قصد استعفا دارند. کارکنان ادارات و وزارتخانه های مختلف هم، وزیران و مدیران دولت را به محل کار خود راه ندادند. امروز خبرگزاری فرانسه به نقل از یک منبع آگاه در لندن مدعی شد که مقامات ایران به دولت انگلیس اطلاع داده اند که در نظر دارند از ماه فوریه به بعد قرارداد ۵۰۰ میلیون لیره ای خرید اسلحه به ویژه تانک "چیفتن" را لغو کنند. همچنین مقامات ایرانی در نظر دارند چندین قرارداد خرید اسلحه را که بین ایران و انگلیس به امضا رسیده لغو یا دست کم معلق کنند. در ساعت های پایانی امروز، نزدیکان امام اعلام کردند که جواد شهرستانی شهردار تهران تقاضای ملاقات و گفت و گو با امام را کرده بود و امام فرمودند که او را بعد از استعفا خواهند پذیرفت. شهردار تهران بر این اساس از سمت خود استعفا داد و به دیدار امام رفت و با ایشان گفت و گو کرد. بعد از پایان این ملاقات، امام دوباره شهرستانی را مأمور اداره شهرداری تهران کردند. بختیار پس از انتشار این خبر و از ترس احتمال سرمشق گرفتن دیگران، در یک مصاحبه شروع به ناسزاگویی به جواد شهرستانی و تهدید سایر کارمندان و مسئولان دولت خویش کرد. انتهای پیام

منابع:

آرشیو روزنامه اطلاعات

آرشیو روزنامه کیهان

آرشیو روزنامه آیندگان

کتاب انقلاب و پیروزی؛ کارنامه و خاطرات سال های ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ اکبر هاشمی رفسنجانی به اهتمام عباس بشیری،

دفتر نشر معارف انقلاب

جلد دوم کتاب روزشمار تاریخ ایران از مشروطه تا انقلاب اسلامی تألیف باقر عاقلی، نشر گفتار